

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۲۰/۰۵/۲۷

لیکوال او شناند نظر محمد مطمئن

فاتح عیب نه لري

دا لنډې کلیمې "فاتح عیب نه لري" مې له استاد محمد زمان مزمل صاحب واوریدې، له اوریدو سره یې سم ما وپتېله چې په دې اړه لیکنه وکړم.

له پخوانۍ شوروي اتحاد سره د جهاد پر مهال، د مجاهدينو رهبرانو چې هر ډول غلطې پریکړې کولې، خو بیا هم د فاتح په شکل کې هغوی عیب نه درلود. ځکه هغوی له شوروي سره په جگړې کې فاتحین وو، برلاسي او قوي وو. غازي امان الله خان که څه هم د اروپا په سفر کې ډیرې تیروتنې درلودلې، خو داچې فاتح و، فاتح عیب نه لري، تر همدانه هغه غازي یادیري، خو که د خپل ولس په منځ کې د سقاو له زوی سره په جگړه کې ښکېل شوی وای، پرته له شکه نن به یې عیب درلود، لکه مجاهدينو چې همدا تیروتنه وکړه، او نن همغه پرونی فاتح رهبران بلا ډیر عیبونه ځکه لري چې کورنی جگړو کې ښکېل پاتې شول.

که پاچا ظاهر د داود خان پر ضد جگړه کړي وای، نن به یې په ولس کې ځای نه درلود، خو هغه چې کورنی جگړه ونه کړه، پرونی فاتحین رهبران یې هرکلي ته لاس په نامه ولاړ وو.

دوه کاله وړاندې افغان حکومت د روژې میاشت کې اوربند اعلان کړ، عادي خبره وه، ولس فکر کاوه چې د کمزوري له کبله دا کار کوي، مگر کله چې د طالب لخوا د کوچني اختر درې ورځې اوربند اعلان شو، دغه اعلان عیب نه درلود، د ولس او نړیوالو لخوا یې تود هرکلی وشو، همغه خبره ده چې فاتح عیب نه لري.

له اوباما سره په شپه کې د حامد کرزي لخوا د تړون لاسلیک، او بیا د ډاکټر غني د ملي امنیت سلاکار لخوا له امریکا سره د امنیتي تړون لاسلیک، ځکه عیب درلود چې امریکا افغانستان ته په راتگ ځان فاتح گانه، د امریکا لپاره یې عیب نه درلود، خو د افغان ولس له پاره له شرمه ډک تړونونه وو.

د امریکا – طالبانو تړون ځکه عیب نه درلود چې طالب د فاتح په شکل او امریکا/ناتو د مغلوب په شکل کې له یو بل سره لاسلیک کاوه.

طالبانو ونه منله چې کمپ ډیویډ ته د ترمپ لېږد ته ورشي، که فاتح نه وای، بلا زیات عیبونه دې کړنې درلودل، مگر داچې فاتح عیب نه لري، طالب په دې ازموینه کې هم بریالی راووت.

همدارنگه د گوانتانامو او باگرام زندانیانو بریالی تبادله کې هم فاتح عیب نه درلود، خو مقابل لوری "امریکا" تر ډیرو نیوکو لاندې راغله، که امریکا جگړه کې بریالی او طالب کمزوری وای، بیا به امریکا د تبادلې اړوند عیب نه درلود، خو داچې "فاتح عیب نه لري، شکست ویاړ نه لري" ځکه خو دواړه معاملي د طالب په گټه تمامي شوي.

هغه فتواوي چې د طالب په ضد په کابل او سعودي کې ورکول شوي، څه فکر کوئ که دا ډول فتواوي د کابل حکومت په ضد ورکول شوي وای، څومره غوغا به یې په ولس کې جوړه کړي وای، خو وایې فاتح عیب نه لري.

د همدې اوسني کوچني اختر لږ مخکې افغان حکومت د پرغلیزو بریدونو اعلان وکړ، د ولس او نړۍ له مخالف غبرگون سره مخ شو، خو چې بیا بیا یې د اوربند غوښتنه کوله، بې تاثیرې وه، مگر کله چې طالبانو د حکومت تهاجمي عملیاتو اعلان په درې ورځني اوربند جواب کړ، په ولس کې له تود هرکلي سره مخ شو، بیا هم د فاتح عیب نه لري خبره ده، که چیرته بالعکس، طالبانو د تهاجمي عملیاتو اعلان کړی وای او افغان حکومت یې جواب په اوربند ورکړی وای، پر حکومت به نیوکه کېده چې کمزوری دی.

کله چې د اوربند په مقابل کې افغان حکومت د ۲۰۰۰ طالب بندیانو خوشي کېدو اعلان، د اختر په دویمه یې ۹۰۰ بندیان ازاد کړل، د افغان ولس او نړیوالو له تود هرکلي سره یې دغه کرنه مخ شوه، او دایې د حکومت کمزوري ونه گڼله، ځکه چې امریکا ژمنه کړې وه، چې د مارچ تر لسمې به ۵۰۰۰ بندیان خلاصیږي، خو افغان حکومت غوښتل چې وښيي چې پدې برخه کې د امریکا او امر نه پلي کوي. مگر که یې ۵۰۰۰ ټول طالب بندیان خوشي کړي وای، او طالبانو ۱۰۰۰ دولتي بندیان خوشي کړي وای، پرته له شکه چې دا د افغان حکومت په ضعیف نه، بلکې سولې ته ژمنتیا باندې دلالت کاوه.

له درې ورځې اوربند وروسته چې تر دې مهاله طالبانو په جگړه کې کمښت راوستلی، دایې په رښتوني توگه په ضعیف نه، بلکې قوت باندې دلالت کوي.

د پاڼو شمېره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پاڼوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له الیرلو مخکې په خیر و لولئ

او که طالب د بین الافغاني مذاکراتو د پیل اعلان کوي، نو دابه يي په لا ډیر قوت دلالت کوي، او خلک به باوري شي چې طالبان نه غواړي چې د پخوانيو مجاهدينو ترخي تجربې تکرار، او بيا ځل کورنی جگړې ته ننوځو. له طالبانو زموږ غوښتنه داده چې د جگړې پای ته رسيدو، سولې ته رسيدو لپاره په مخ درومي، فاتح عيب نه لري، خو که په کورنی جگړه کې ښکېل شوي، نو بيا پوه شئ چې "مات شوی لوری هيڅ وياړ نه لري" بيا به ستاسي ټول کتلې وياړونه داسي په اوبو لاهو شي لکه د مجاهدينو وياړونه چې رهبران يي په بي پروايي سره له منځه يوړل. د جگړې د کمښت اړوند به ځيني مغرضي کړی او رسنی ووايي چې طالبان کمزورې شوي، هغوی غواړي چې طالبان او افغان حکومت په کورنی جگړو کې پاتې شي، په کار ده چې د دغه ډول منفي څرگندونو تر تاثير لاندې طالب رانه شي، او له افغان حکومت تمه ده چې د جگړې کمښت ته له مثبت زاويې وگوري، بنديان خوشي او بين الافغاني خبرې پیل شي.

پای